

2024-01-18
TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr: UBN-2024-00013

Årsbokslut 2023 utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar fastställa årsbokslut för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 35,8 mnkr mot budget för perioden januari – december 2023. Överskottet fördelas med 36,1 mnkr på checkramen och -0,2 mnkr på övrig ram.

Den samlade bilden för måluppfyllelsen i Nackas förskolor och skolor visar, liksom tidigare år mycket goda resultat, även om målen inte är nådda för samtliga indikatorer. En mer detaljerad redogörelse för kvaliteten i Nackas förskolor och skolor presenteras i den årliga kvalitetsanalysen.

Ärendet

Utbildningsnämnden redovisar i årsbokslutet det ekonomiska utfallet jämfört med budget samt måluppfyllelsen för respektive verksamhet.

Verksamhetens uppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för målformulering, finansiering, kundval samt uppföljning/utvärdering och systematiskt kvalitetsarbete på en övergripande nivå. Utbildningsnämnden ansvarar dessutom för myndighetsutövning/myndighetsuppgifter inom de områden som enligt lag eller annan författning är hemkommunens ansvar. Ansvaret omfattar alla skolformer från förskola till gymnasieskola samt fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Elever och föräldrar ska erbjudas ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet. Nämnden är systemansvarig för plattformar för val, placeringar, ekonomisk ersättning och information om förskolor och skolor. Systemen för gymnasieskolan (UEDB, dvs gymnasieskolans system för placeringar och ekonomisk ersättning, samt INDRA, systemet för gymnasieantagning) hanteras av kommunförbundet Storsthlm.

Hänt i verksamheten 2023

Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte mellan förskolor och skolor

Under 2023 har utbildningsnämnden genomfört flera seminarier och utbildningar för ledning och pedagoger på förskolor och skolor. Syftet är att ge ökad kunskap och möjlighet till reflektion om aktuell forskning, men också att resonera kring och dela erfarenheter och arbetssätt som redan finns i kommunen. Aktiviteterna har erbjudits till såväl fristående som kommunala förskolor och skolor i Nacka.

Ett ämne som varit i fokus är arbetet med barn och elever med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar), där utbildningsnämnden under året haft ett särskilt uppdrag från kommunfullmäktige. I november genomfördes tre seminarier, med uppdelning på förskola, grundskola och gymnasieskola. I februari 2024 genomförs ett seminarium avseende fritidshem. Innehållet i föreläsningarna fokuserade på metoder, strategier och stödstrukturer för att möta barn och elevers behov i olika lärmiljöer. Cirka 400 deltagare var anmälda. Seminarierna genomfördes av forskaren Emma Leifler från Göteborgs universitet tillsammans med Henrik Hamilton från Ifous, som är ett fristående forskningsinstitut.

Nätverksträffar, som vi kallat för knytkonferenser, genomfördes under hösten vid tre tillfällen, där temat också var stöd vid NPF. Upplägget är att deltagare från olika förskolor och skolor berättar om sitt arbete och sina lärdomar och diskuterar relevanta frågeställningar.

Seminarie serier om att främja skolnärvaro för pedagoger i grundskolan har genomförts och fortsätter under 2024. Varje deltagare tar del i tre halvdagsseminarier, med uppdelning på kommundel. Även medarbetare från socialtjänst och regionen har deltagit. Seminarierna leds av Ifous, och forskarna Helena Andersson och Malin Gren Landell har bidragit med kunskap och perspektiv från forskningen på området. Frågor som tagits upp har gällt hur skolor kan kartlägga och utreda skolnärvaro och hur man skapar framgångsrik samverkan mellan olika aktörer. Denna satsning finansieras genom medel från framtidsfonderna.

I november genomfördes också en föreläsning med rubriken Ledarskap i händelse av kris där Monica Sjöstrand från Försvårshögskolan berättade om olika typer av kriser relaterade till förskola och skola, olika sätt att agera och påverkas av kris, och lärdomar som kan dras från skolors hantering av situationer som uppstod under pandemin. Föreläsningen följs upp med en workshop i februari 2024.

LÄRA är en utmärkelse som årligen delas ut till pedagoger som röstas fram av Nackaborna. På LÄRA-dagen i januari uppmärksammades pristagarnas arbete och externa experter föreläste. Årets områden var språk-, läs och skrivutveckling samt

trygghet och studiero. Föreläsare var forskaren Ann S Pihlgren som talade om att leda språkutveckling. Petri Partanen, psykolog och forskare, föreläste om att leda arbetet med trygghet och studiero utifrån ett ”hela skolan”-perspektiv.

Satsning på uppsökande verksamhet och studie av språkutveckling i förskolan

Under året har Nacka startat med uppsökande verksamhet för förskola, i enlighet med kommunernas utökade uppdrag att se till att fler barn går i förskola och därmed ges möjlighet till bättre språkutveckling i svenska. Den nya lagstiftningen innebär att hemkommunen inför hösten det år ett barn fyller tre år ska kontakta vårdnadshavare med barn som inte har en förskoleplats och informera om förskolans syfte och om barnets rätt till förskola. Lagstiftningen innebär också att hemkommunen är skyldig att erbjuda förskoleplats till barn som är tre till fem år som nyligen kommit till Sverige, eller har vårdnadshavare som gjort det. Målgruppen har rätt till plats i allmän förskola, dvs femton timmars verksamhet per vecka utan avgift.

Utbildningsenheten har under året påbörjat samarbete med olika samhällsaktörer och deltagit vid olika möten och mötesplatser för att berätta om värdet av förskola. Utbildningsenheten har också för att identifiera rätt åtgärder försökt ta reda på varför vissa föräldrar väljer bort förskola. Det som framkommit är att det ofta handlar om bristande kunskap om rätten till avgiftsfri allmän förskola, men även rykten om innehållet i förskolans utbildning och oro kopplat till socialtjänsten. Föräldrar har även uttryckt oro kring barns flerspråkiga utveckling, som att barnets modersmål kan bli lidande om de lär sig svenska för tidigt eller att barnet ändå kommer att lära sig svenska i skolan, missförstånd som har lett till att de avstår från att välja förskola.

Under hösten genomförde en forskare, Ann S Pihlgren, en studie på åtta av Nackas förskolor. Syftet med studien var att undersöka hur förskolor som har många barn med utländsk bakgrund arbetar kvalitativt med barns språkutveckling. Forskaren anser att förskolans personal har en mycket god förståelse och kunskap kring arbetet med barns omsorg och trygghet och att det finns ett stort intresse för språkutveckling och undervisning, samtidigt som det finns ett stort behov av utveckling av arbetet med språkundervisning. Forskning visar att pedagogen är den allra viktigaste faktorn om barn ska lära sig och utvecklas, vilket blir tydligt även i studien. Utifrån studiens resultat framstår tre områden som särskilt viktiga: undervisning i förskolan, språkundervisningens innehåll, samt utvärdering av det lärande som språkundervisningen resulterar i. I december genomfördes ett seminarium för rektorer om studiens resultat.

Under januari 2024 publiceras ett utbildningspaket med metodstöd kring språkutveckling till alla som arbetar i förskolan att publiceras på Nackas webbplats. Utbildningsenheten kommer i sin tillsyn/insyn också fokusera på olika delar i det språkutvecklande arbetet. I

kommande kvalitetsanalys kommer utbildningsenheten att fråga förskolorna om barngruppernas progression vad gäller språkutveckling.

Dialoger om kvalitet och kunskapsresultat i förskola, grundskola & anpassad skola

Utbildningsenheten har under hösten 2023 genomfört kvalitetssamtal med rektorer vid samtliga fristående och kommunala förskolor som är verksamma i Nacka.

Kvalitetssamtal har också hållits med rektorer om de anpassade grund- och gymnasieskolorna, som samtliga är i kommunens regi.

Därutöver har utbildningsenheten genomfört resultatdialoger med alla rektorer om grundskolan. Resultatdialogerna fokuserar på elevernas kunskapsresultat och har därför omfattat samtliga fristående och kommunala grundskolor i Nacka som under läsåret 2022/23 hade elever i årskurser där det finns nationella kriterier anges för vad eleverna ska ha lärt sig i olika ämnen (årskurserna 1, 3, 6 respektive 9). Många rektorer väljer att ta med biträdande rektorer och ibland även företrädare för elevhälsa och förstelärare i dessa samtal.

Syftet med dessa dialoger och samtal är att bidra till ökad måluppfyllelse, bland annat genom relevanta underlag och frågeställningar om kvalitet, likvärdighet och kunskapsresultat. Ambitionen är också att främja en kvalitetsfokuserad samverkan med alla anordnare av förskola och skola. Utbildningsenheten får genom den här typen av möten också ta del av information från verksamheterna, som på viktiga sätt kompletterar den statistik som redan finns och bidrar till kommunens samlade kvalitetsanalys för respektive skolförhållande. Kvalitetsanalysen redovisas i februari.

Framåtblick

Kvaliteten i förskolor och skolor bedöms generellt vara hög, och förutsättningarna för en fortsatt hög kvalitetsnivå ses också som goda, bland annat tack vare det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs på förskolor och skolor. Ytterligare en avgörande faktor för att bibehålla kvalitetsnivån är att kommunen fortsätter vara en attraktiv skolkommun att arbeta och verka i för medarbetare och anordnare som ligger i framkant. Den årliga enkäten visar att huvudmännen i hög grad är nöjda med att verka i Nacka kommun, men kritik ges för nivån på den ekonomiska ersättningen.

Det finns förslag på nationell nivå att införa ett nationellt skolvalssystem till grundskolan. Skolverket har fått i uppdrag att precisera hur det kan genomföras och organiseras. Förslaget skulle komma att påverka utbildningsnämndens arbete med skolvalet, men på vilket sätt vet vi inte i dagsläget.

Ny lagstiftning avseende planering, dimensionering och erbjudande av gymnasieutbildning ska börja tillämpas från läsårsstart hösten 2025. Ändringarna i skollagen syftar till att

- öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå
- underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden
- förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Varje kommun ska samverka med minst två andra kommuner i dessa frågor genom ett så kallat primärt samverkansavtal. Lagändringen syftar till att arbetsmarknadens behov ska få betydelse i planeringen av utbildningsutbudet. Skolverket har presenterat planeringsunderlag som pekar på att fler elever i Stockholms län bör gå på yrkesprogram. För att det ska vara möjligt behöver yrkesutbildningar ses som ett attraktivt val. Det här är frågor som bör tas upp i ett nytt samverkansavtal i länet i Storsthlm.

Nämndens köp av verksamhet

41 procent av utbildningsnämndens verksamhet utfördes av privata anordnare.

Merparten av nämndens verksamhet bedrivs genom kundval, där vårdnadshavare och elever väljer mellan olika anordnare i kommunal eller fristående regi. Verksamheten finansieras genom checkar per barn eller elev samt särskilda medel i likvärdighetsresursen.

Öppen förskola, skolskjuts samt omsorg på obekvämtid är verksamheter som sker efter upphandling.

Område/verksamhet	Köpt verksamhet av privata anordnare (mnr)	Andel köpt verksamhet av privata anordnare (%)
Förskola	516 915	54%
Öppen förskola	4 788	53%
Pedagogisk omsorg	32 233	100%
Fritidshem	59 318	26%
Grundskola	485 160	31%
Gymnasieskola	230 921	48%
Skolskjuts/lokaltrafik	27 204	86%
Summa	1 356 538	41%

Jämförelse med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

Nedan följer jämförelser av Nackas ersättning per barn/elev till förskolor och skolor avseende 2023 och kostnad per barn/elev för 2022. Kvalitetsnyckeltal avser läsåret 2022/2023.

Jämförelse av ekonomiska resurser

Jämförelsen av ersättning till förskolor och skolor är framtagen av controllrar i respektive kommun och syftet har varit att försöka få uppgifterna så jämförbara som möjligt.

I tabellerna nedan är Nackas jämförelsekommuner markerade med gult. Kommuner mot grå bakgrund är övriga kommuner som ingår i det kontrollernätverk där jämförelser löpande görs.

Nackas aktuella placering när kommunerna rangordnats efter kostnad anges i fetstil, och inom parentes anges föregående års placering. Samtliga tabeller är sorterade från högst till lägst värde.

Tabellen visar att Nackas ersättningsnivå för pedagogisk omsorg är något lägre än i de andra kommunerna i jämförelsen. Nackas ersättningar för förskolan ligger i det övre skiktet, liksom ersättningen för årskurs 1-3, 4-5 och årskurs 9 i grundskolan. För förskoleklass och årskurs 6 ligger Nackas ersättning något under medelvärdet, men det är en högre placering än föregående år.

I Kolada, en databas för kommuner och regioner, finns uppgifter om kostnad per barn/elev för kommuner för 2022. I kostnadsuppgifterna ingår även andra kostnader än grundbeloppet som visas i ersättningsnivån ovan, exempelvis tilläggsbelopp och strukturella ersättningar. Uppgifterna bör dock tolkas med viss försiktighet då redovisningen kan skilja sig åt mellan kommuner, och jämförelsen inte kvalitetssäkrats på samma sätt som för uppgifterna gällande ersättningsnivån. Uppgifterna gäller också olika år.

Kostnaden per barn för förskolan är högre i Nacka än i jämförelsekommunerna. Österåker ligger lägst och Stockholm stad högst.

När det gäller grundskolan ligger Nackas kostnad per elev i stället lågt. Bara Solna och Täby ligger lägre. Stockholm har högst kostnad per elev i grundskolan. I Nacka utökades struktur tillägget 2023, vilket bör innebära att kostnaden per elev stigit något i kommande jämförelser.

I gymnasiet ligger Nacka lägst av de jämförda kommunerna. Kostnaden påverkas av de program eleverna läser. Studieförberedande program, som många elever från Nacka går, har i regel lägre kostnad. Norrtälje har högst kostnader i gymnasieskolan.

Ersättningsbeloppen i tabellerna nedan avser helår 2023 per barn och elev.

Pedagogisk omsorg 1-2 år (kr)		Pedagogisk omsorg 3-5 år (kr)		Förskola 1-2 år (kr)		Förskola 3-5 år (kr)		Förskoleklass inkl. fritidshem (kr)	
Stockholm	163 353	Stockholm	135 364	Norrtälje	180 766	Stockholm	146 364	Stockholm	148 674
Danderyd	151 284	Danderyd	124 800	Stockholm	180 521	Norrtälje	137 123	Tyresö	124 688
Värmdö	147 448	Värmdö	121 886	Lidingö	173 952	Nacka - 3 (3)	137 026	Värmdö	123 434
Upplands-Bro	134 036	Solna	116 739	Upplands-Bro	160 147	Sundbyberg	131 225	Lidingö	123 009
Solna	132 661	Vaxholm	108 544	Nacka - 5 (6)	158 181	Vaxholm	129 077	Sollentuna	114 160
Sundbyberg	129 340	Upplands-Bro	106 985	Sundbyberg	158 074	Lidingö	128 459	Vallentuna	113 250
Tyresö	127 284	Järfälla	102 550	Österåker	153 996	Solna	128 305	Solna	111 548
Järfälla	127 100	Vallentuna	102 500	Värmdö	153 667	Värmdö	127 157	Norrtälje	110 592
Vaxholm	121 412	Sundbyberg	102 491	Vaxholm	153 517	Tyresö	126 651	Nacka - 9 (9)	107 796
Norrtälje	120 360	Tyresö	102 367	Danderyd	151 841	Sollentuna	126 358	Österåker	105 351
Österåker	117 439	Täby	99 765	Tyresö	151 568	Danderyd	125 357	Sundbyberg	103 062
Vallentuna	117 300	Sollentuna	97 600	Solna	149 606	Järfälla	125 157	Danderyd	101 976
Nacka - 13 (8)	115 769	Nacka - 13 (10)	95 134	Järfälla	149 093	Vallentuna	118 800	Täby	92 047
Lidingö	114 344	Österåker	86 778	Sollentuna	148 301	Österåker	113 150	Järfälla	92 000
Sollentuna	109 640	Lidingö	85 022	Täby	140 926	Täby	107 438	Vaxholm	73 905
Täby	99 765	Norrtälje	84 600	Vallentuna	118 800	Sigtuna	-	Sigtuna	-
Sigtuna	-	Sigtuna	-	Sigtuna	-	Upplands Väsby	-	Upplands Väsby	-
Upplands Väsby	-	Upplands Väsby	-	Upplands Väsby	-	Upplands-Bro	-	Upplands-Bro	-
Medelvärde	126 783	Medelvärde	104 570	Medelvärde	155 185	Medelvärde	127 176	Medelvärde	109 699

Årskurs 1-3 inkl. fritidshem (kr)		Årskurs 4-5 (kr)		Årskurs 6 (kr)		Årskurs 7-9 (kr)	
Stockholm	161 841	Stockholm	108 263	Stockholm	108 263	Stockholm	123 768
Danderyd	130 852	Norrtälje	99 815	Sollentuna	104 838	Nacka - 2 (3)	111 179
Tyresö	127 602	Lidingö	92 168	Österåker	102 609	Norrtälje	109 415
Nacka - 4 (6)	127 221	Värmdö	91 120	Norrtälje	99 815	Sollentuna	104 838
Värmdö	126 963	Nacka - 5 (8)	89 245	Lidingö	98 277	Österåker	102 609
Vaxholm	124 714	Tyresö	87 878	Vaxholm	96 999	Värmdö	102 214
Lidingö	123 470	Sollentuna	87 768	Järfälla	95 759	Järfälla	100 959
Norrtälje	122 879	Solna	87 453	Täby	92 492	Danderyd	100 120
Sollentuna	122 318	Österåker	86 015	Värmdö	91 120	Lidingö	98 277
Sundbyberg	122 259	Sundbyberg	85 447	Nacka - 10 (14)	89 245	Tyresö	98 208
Österåker	120 967	Danderyd	84 556	Danderyd	89 032	Sundbyberg	97 814
Järfälla	120 059	Järfälla	83 659	Vallentuna	88 700	Vaxholm	96 999
Täby	117 660	Vaxholm	82 690	Tyresö	87 878	Täby	92 492
Solna	115 862	Täby	77 576	Solna	87 453	Solna	92 375
Vallentuna	113 250	Vallentuna	75 250	Sundbyberg	85 447	Vallentuna	88 700
Sigtuna	-	Sigtuna	-	Sigtuna	-	Sigtuna	-
Upplands Väsby	-	Upplands Väsby	-	Upplands Väsby	-	Upplands Väsby	-
Upplands-Bro	-	Upplands-Bro	-	Upplands-Bro	-	Upplands-Bro	-
Medelvärde	125 195	Medelvärde	87 927	Medelvärde	94 529	Medelvärde	101 331

Kostnad förskola per inskrivet barn (kr)		Nettokostnad per elev grundskola F-9 (kr)		Nettokostnad gymnasieskola per elev (kr)	
Stockholm	187 018	Stockholm	124 793	Norrtälje	124 874
Vaxholm	175 734	Vaxholm	121 018	Värmdö	121 264
Norrtälje	175 487	Norrtälje	118 837	Upplands-Bro	117 188
Sundbyberg	171 374	Danderyd	111 254	Stockholm	114 019
Upplands-Bro	167 986	Värmdö	110 906	Upplands Väsby	113 905
Lidingö	167 238	Upplands-Bro	110 211	Sundbyberg	113 122
Nacka - 7 (8)	166 700	Sollentuna	110 047	Tyresö	111 777
Värmdö	163 830	Sigtuna	109 678	Vallentuna	111 359
Sigtuna	161 613	Upplands Väsby	108 287	Järfälla	110 262
Sollentuna	160 656	Lidingö	107 125	Österåker	109 501
Järfälla	160 448	Vallentuna	104 581	Sigtuna	109 230
Danderyd	160 095	Österåker	102 913	Danderyd	108 805
Tyresö	157 812	Sundbyberg	101 576	Solna	108 087
Upplands Väsby	152 860	Järfälla	100 111	Vaxholm	107 522
Solna	151 809	Tyresö	98 323	Sollentuna	106 285
Vallentuna	148 260	Nacka - 16 (18)	98 297	Täby	103 589
Täby	147 718	Solna	97 836	Lidingö	100 797
Österåker	141 737	Täby	96 195	Nacka - 18 (18)	99 296
Riket	169 252	Riket	111 221	Riket	126 670
Kostnadsmässig ranking av 290	54%	Kostnadsmässig ranking av 289	99%	Kostnadsmässig ranking av 290	100%
Placering i riket	156	Placering i riket	286	Placering i riket	290

Nyckeltal för kvalitet och elevresultat

Jämförelserna av övriga nyckeltal är baserade på uppgifter från läsåret 2022/2023. Det första nyckeltalet gäller förskolor i kommunen och avser 2022, de följande tre elever i årskurs 9 i grundskolor i belägna kommunen, och de följande två elever som går ut gymnasieskolor belägna i kommunen.

För andelen årsarbetare med förskollärarlegitimation i förskolan ligger Nacka på plats 12, vilket är några placeringar lägre än året innan. Här har Upplands Bro och Sollentuna de högsta värdena.

Nacka ligger bra till jämfört med övriga kommuner för olika mått av elevresultat. I grundskolan ligger Nacka på plats 2 eller 3. Danderyd har högst värden.

När det gäller gymnasiet ligger Nacka på plats 5 för nyckeltalen rörande andelen elever med gymnasieexamen och betygspoäng. Där ligger Täby och Värmdö högst.

I SCBs medborgarundersökning svarar ett antal kommuninvånare på hur de bedömer olika verksamheter i kommunen. Tabellen visar andelen som svarat ”mycket bra” eller ”ganska bra” på frågan i exempelvis förskolans fall ”Hur tycker du att förskolan fungerar i din kommun”.

För mått baserade på medborgarundersökningen ligger värdena för Nacka i det övre skiktet när det gäller grundskola och gymnasieskola, och något lägre i förskola. Sollentuna och Solna har inga redovisade resultat i medborgarundersökningen.

Resultaten visar alltså sammantaget att Nackas resultat ligger bra till på flertalet mått, men det kan noteras att Nackas placering i kommunjämförelsen gällande andel tjänster i förskolan med förskollärläggning försämrats. Nacka har även tappat fem placeringar gällande medborgarundersökningen förskola och två placeringar grundskola, men förbättrat sin placering något för gymnasieskolan.

Som tabellen visar varierar utbildningsnivån i befolkningen mellan kommunerna. Föräldrars utbildningsnivå har visat sig ha ett samband med elevers resultat i skolan, och det bör även vägas in i analysen av kommunjämförelsen av elevresultat.

Andel heltidstjänster i förskolan 2022 med förskollärläggning (%)	Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9	Andel som nått kunskapskraven i alla ämnen i grundskolan (%)	Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram (%)	Genomsnittlig betygspoäng i gymnasieskolan
Upplands-Bro 35,0	Danderyd 278,7	Danderyd 92,8	Danderyd 98,0	Täby 16,4
Sollentuna 34,0	Lidingö 275,8	Lidingö 91,0	Nacka - 2 (5) 94,1	Värmdö 16,1
Sundbyberg 34,0	Nacka - 3 (3) 264,9	Nacka - 3 (4) 89,3	Lidingö 94,0	Lidingö 16,0
Järfälla 33,0	Täby 260,1	Täby 87,7	Täby 93,9	Stockholm 15,7
Norrtälje 32,0	Sollentuna 259,6	Sollentuna 86,3	Sollentuna 92,7	Nacka - 5(6) 15,5
Tyresö 32,0	Sundbyberg 256,8	Vaxholm 86,1	Vaxholm 92,5	Danderyd 15,4
Vaxholm 32,0	Stockholm 250,0	Österåker 82,8	Österåker 91,3	Sollentuna 15,4
Stockholm 31,0	Vaxholm 250,0	Tyresö 80,7	Tyresö 90,5	Sundbyberg 15,0
Österåker 31,0	Värmdö 241,5	Sundbyberg 80,7	Sundbyberg 89,4	Solna 14,7
Danderyd 30,0	Solna 240,1	Värmdö 80,1	Stockholm 88,6	Österåker 14,6
Solna 29,0	Österåker 238,5	Stockholm 79,2	Värmdö 88,3	Norrtälje 14,5
Nacka - 12 (8) 28,0	Upplands Väsby 237,7	Vallentuna 76,6	Järfälla 86,8	Sigtuna 14,2
Täby 28,0	Tyresö 237,3	Solna 76,3	Vallentuna 85,4	Upplands-Bro 14,0
Lidingö 27,0	Järfälla 235,0	Järfälla 72,6	Solna 85,3	Upplands Väsby 13,8
Vallentuna 27,0	Vallentuna 233,5	Upplands Väsby 72,5	Sigtuna 84,6	Vallentuna 13,6
Värmdö 27,0	Upplands-Bro 230,3	Sigtuna 71,2	Upplands-Bro 84,2	Järfälla 13,4
Sigtuna 26,0	Sigtuna 223,6	Upplands-Bro 70,5	Upplands Väsby 82,5	Tyresö 13,2
Upplands Väsby 25,0	Norrtälje 216,2	Norrtälje 68,9	Norrtälje 79,7	Vaxholm -
Riket 30,0	Riket 228,5	Riket 73,2	Riket 85,2	Riket 14,5
Kvalitetsmässig ranking av 289 94%	Kvalitetsmässig ranking av 290 1%	Kvalitetsmässig ranking av 290 2%	Kvalitetsmässig ranking av 279 3%	Kvalitetsmässig ranking av 209 10%
Placering i riket 271	Placering i riket 4	Placering i riket 7	Placering i riket 7	Placering i riket 21

SCB:s medborgarundersökning 2023 där ett urval kommuninvånare bedömer verksamheten i kommunen					
Andel elever med gymnasieexamen (%)	Andel invånare 2022 25-64 år med eftergymnasial utbildning (%)	Andel som anser att förskolan fungerar bra i kommunen (%)	Andel som anser att grundskolan fungerar bra i kommunen (%)	Andel som anser att gymnasieskolan fungerar bra i kommunen (%)	
Värmdö 97,8	Danderyd 75,4	Lidingö 95,5	Täby 89,2	Täby 92,5	
Täby 97,6	Lidingö 66,9	Täby 95,3	Lidingö 89,0	Danderyd 91,5	
Lidingö 96,3	Solna 66,8	Danderyd 93,4	Danderyd 87,6	Nacka - 3 (4) 88,9	
Sollentuna 96,0	Täby 65,4	Tyresö 93,0	Vaxholm 86,3	Lidingö 84,3	
Nacka - 5 (2) 95,2	Stockholm 62,2	Upplands-Bro 91,8	Nacka - 5 (3) 84,6	Sigtuna 80,7	
Tyresö 93,8	Nacka - 6 (6) 61,6	Vaxholm 91,1	Sundbyberg 80,7	Österåker 80,1	
Sundbyberg 92,5	Sollentuna 60,9	Järfälla 91,0	Värmdö 79,7	Upplands-Bro 76,5	
Sigtuna 91,1	Vaxholm 58,0	Värmdö 90,5	Tyresö 79,3	Sundbyberg 71,0	
Stockholm 90,6	Sundbyberg 56,4	Vallentuna 87,9	Järfälla 76,7	Järfälla 66,6	
Danderyd 89,9	Vallentuna 48,7	Nacka - 10 (5) 87,2	Upplands Väsby 75,8	Vallentuna 61,2	
Solna 88,8	Järfälla 48,3	Sundbyberg 86,2	Vallentuna 75,8	Upplands Väsby 57,7	
Norrtälje 84,6	Värmdö 47,6	Österåker 85,4	Österåker 72,0	Värmdö 53,7	
Upplands-Bro 84,5	Österåker 47,3	Upplands Väsby 80,2	Upplands-Bro 70,9	Vaxholm 48,5	
Vallentuna 84,4	Tyresö 46,6	Sigtuna 76,6	Sigtuna 66,0	Tyresö 47,6	
Österåker 83,7	Upplands Väsby 43,3	Norrtälje -	Norrtälje -	Norrtälje -	
Upplands Väsby 72,6	Upplands-Bro 40,6	Stockholm -	Stockholm -	Stockholm -	
Järfälla 68,2	Sigtuna 38,5	Sollentuna -	Sollentuna -	Sollentuna -	
Vaxholm -	Norrtälje 33,1	Solna -	Solna -	Solna -	
Riket 90,7	Riket 46,2	Riket 85,3	Riket 73,0	Riket 77,2	
Kvalitetsmässig ranking av 209 16%	Kvalitetsmässig ranking av 290 3%	Kvalitetsmässig ranking av 161 53%	Kvalitetsmässig ranking av 161 11%	Kvalitetsmässig ranking av 161 8%	
Placering i riket 34	Placering i riket 8	Placering i riket 86	Placering i riket 17	Placering i riket 13	

Kostnadseffektivitet

Jämförelse görs också av ett effektivitetsmått för grundskolan; nettokostnad per elev F-9 i relation till meritvärdet (Nettokostnad per meritvärde). Ju lägre värde desto mer värde för skattepengarna. Meritvärdet är från läsåret 2022/2023 och jämförs mot 2022 års kostnad. I denna jämförelse ligger Nacka näst lägst, vilket innebär att kostnaden per meritvärde är lägre än i nästan alla andra kommuner i jämförelsen. Man bör dock vara medveten om att resultat och kostnader avser olika tidsperioder i denna beräkning, då resultaten i årskurs 9 sannolikt påverkas av insatser under tidigare år. Behovet av resurser varierar också mellan kommuner.

Nettokostnad per meritvärde i grundskolan	
Norrtälje	550
Stockholm	499
Sigtuna	491
Vaxholm	484
Upplands-Bro	479
Värmdö	459
Upplands Väsby	456
Vallentuna	448
Österåker	431
Järfälla	426
Sollentuna	424
Tyresö	414
Solna	407
Danderyd	399
Sundbyberg	396
Lidingö	388
Nacka - 17 (17)	371
Täby	370
Medelvärde	438

Verksamhetsresultat

Särskilda uppdrag i mål och budget för 2023

I. Kartlägga elevernas tillgång till skolsköterska, skolpsykolog och kurator i skolorna

Kommunfullmäktige gav i Mål och budget för 2023 utbildningsnämnden i uppdrag att under året kartlägga elevernas tillgång till skolsköterska, skolpsykolog och kurator i skolorna. Utbildningsenheten har samlat in uppgifter för de olika personalkategorierna i Nackas kommunala och fristående grundskolor. Utifrån dessa uppgifter har utbildningsenheten beräknat personaltätheten per skola, det vill säga elevantal per heltidstjänst och personalkategori.

Varje huvudman måste anpassa sin/sina skolas/skolors organisation utifrån faktiska behov och lokala förutsättningar. Utbildningsenheten kan dock konstatera att det skiljer sig stort mellan högsta och lägsta elevantal per heltidstjänst och personalkategori.

I den årliga elevenkäten är ett av påståendena relaterat till elevhälsan; ”På min skola kan man få hjälp av skolsköterska, kurator eller psykolog om man behöver”. I årskurs 3 kan närmare nio av tio elever instämma i det, medan i årskurs 6 och 8 instämmer ungefär tre av fyra elever i påståendet.

Utbildningsnämnden behandlade ärendet om kartläggningen den 8 juni 2023.

2. Genomföra en satsning kring ökad kompetens kring NPF i skolor och förskolor

Det andra särskilda uppdraget till utbildningsnämnden gällde att öka kompetensen hos ledning och pedagoger på förskolor och skolor avseende barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF.

Under höstterminen anordnade utbildningsenheten därför tre skolformsvisa seminarier med Ifous och forskare från Göteborgs universitet. Under februari 2024 kommer även ett seminarium för personal i fritidshemmet att anordnas.

Under hösten har också möten för nätverkande mellan förskolor och skolor ordnats, så kallade knytkonferenser, med samma tema.

Se även redovisningen under Hänt i verksamheten 2023 ovan.

Maximalt värde för skattepengarna

Som ett led i att uppnå målet maximalt värde för skattepengarna är utbildningsnämndens fokus att Nackas förskolor och skolor ska ligga i kvalitetstoppen, jämfört med andra kommuner, och att alla elever klarar skolan inom avsedd tid. Utbildningsenheten följer löpande de kommunjämförelser som publiceras nationellt. Vi medverkar också i kommunnätverk såsom Våga Visa, SKR:s utvärderingsnätverk, tillsynsnätverk och nätverk för utbildningscontrollers för att hålla oss uppdaterade och få möjlighet att ligga i framkant och säkra möjlighet till relevanta jämförelser med andra kommuner.

Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner

Förskolan

I år har andelen nöjda föräldrar sjunkit med knappt ett par procentenheter jämfört med 2022 och Nacka är nu på sjunde plats av åtta deltagande kommuner med knappt 93 procent nöjda föräldrar. Samtliga deltagande kommuner har minst 92 procent nöjda föräldrar.

Grundskola

Grundskolans kunskapsresultat i Nacka är på en stabilt hög nivå. Jämfört med samtliga kommuner i landet har Nacka den sjunde högsta andelen elever som klarat godkänt betyg i alla grundskolans ämnen när de avslutat årskurs 9. Därmed är målet om topp-tio uppnått.

Nacka kommun hamnar i år på plats fyra i elevnöjdhet av totalt åtta kommuner i enkätundersökningen, vilket gör att målet inte uppnås. Det är dock en marginell skillnad i nöjdhet jämfört med den kommun som hamnade på plats tre.

Gymnasieskola

Nacka ligger på plats 17 när det gäller genomsnittlig betygspoäng i landet, betygspoängen är dock fortsatt hög.

Indikatorn som gäller elevenkäten kan inte följas upp då påståendet som relaterar till denna indikator inte längre finns med i enkäten.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel föräldrar som är nöjda med sin förskola – Förskola	■	plats 3	plats 7	plats 1–3
Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 – Grundskola	●	plats 7	plats 7	plats 1-10
Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola – Grundskola	◆	plats 3	plats 4	plats 1–3
Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller betygspoäng – Gymnasieskola	◆	plats 10	plats 17	plats 1-10
Över länets genomsnitt i enkätundersökningen när det gäller andel elever som kan rekommendera sin skola – Gymnasieskola	—	● Ja		● Ja
Kommentar Gymnasieskolans enkät har gjorts om. Påståendet som relaterar till denna indikator finns inte längre med i enkäten.				

Alla elever klarar skolan inom avsedd tid

Grundskola

Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kraven för godkänt i alla grundskolans ämnen är 89 procent, strax under målvärdet. Det är en fortsatt mycket hög nivå även om det är en liten nedgång jämfört med 2022. Skillnaderna mellan könen är små i Nacka - i genomsnitt får 89 procent av flickorna och 90 procent av pojkarna godkänt betyg i samtliga ämnen i slutbetyget. Som jämförelse kan nämnas att det på nationell nivå är 75 procent av flickorna och 72 procent av pojkarna som klarat alla grundskolans ämnen.

Gymnasieskola

Andel elever som tar gymnasieexamen inom tre år är på samma höga nivå som förra året och målet är uppnått.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 – Grundskola (Agenda 2030)	◆	90 %	89 %	90 %
Andel elever som tar gymnasieexamen inom tre år – Gymnasieskola (Agenda 2030)	●	88 %	88 %	87 %

Bästa utveckling för alla

Alla barn och elever utvecklas maximalt

Förskola

Andel barn 3-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg når målvärdet och är ungefär på samma nivå som förra året.

Grundskola

Andelen elever som klarat alla delprov i de nationella prov i matematik och svenska som ges i årskurs 3 är i år 72 procent, vilket är tio procentenheter lägre än det uppställda målet för år 2023. Det är också ett lägre utfall än förra året och även jämfört med åren närmast före pandemin.

Även årskurs 9-resultaten har sjunkit något jämfört med året innan, vilket gör att målnivåerna inte nås. Den genomsnittliga betygsnivån och andelen elever med gymnasiebehörighet i årskurs 9 är trots detta på en stabilt hög nivå, särskilt vid jämförelse med Stockholms län och riket.

Utbildningsenheten har under hösten 2023 följt upp kunskapsresultaten i resultatdialoger med rektorer för såväl de fristående som de kommunala grundskolorna i kommunen, vilket rapporteras i Kvalitetsanalys 2023.

Gymnasieskolan

Betygspoängen och andel avgångselever med gymnasieexamen har försämrats något sedan föregående år, men ligger fortsatt på en hög nivå. Målvärdena för dessa indikatorer har höjts jämfört med föregående år och målen uppnås inte.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel barn 3-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg den 15 oktober – Förskola (Agenda 2030)	●	98 %	97 %	97 %
Andel elever i årskurs 3 som klarar alla delprov i svenska och matematik (nationella prov) – Grundskola	◆	76 %	72 %	82 %
Andel elever i åk 9 som blir behöriga till gymnasieskolan – Grundskola (Agenda 2030)	◆	95 %	94 %	97 %
Andel avgångselever som får gymnasieexamen – Gymnasieskola (Agenda 2030)	◆	96 %	95 %	97 %
Genomsnittlig betygsnivå (åk 9) – Grundskola	◆	267	265	270
Genomsnittlig betygsnivå – Gymnasieskola	◆	15,3	15,2	15,5

Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära

Förskolan

Föräldrar till barn i förskolan anser att barnen i mycket hög utsträckning stimuleras till nyfikenhet och lust att lära, och att barnens tankar och intressen tas tillvara. Båda indikatorernas målvärde är uppnådda.

Grundskola

Liksom förra året uppnås inte målen som avser grundskolan. Åk 3-eleverna är generellt nöjda med skolan och tycker det är roligt att lära sig saker. Åk 6- och 8-eleverna instämmer liksom tidigare i mycket låg utsträckning i enkätens påstående om att "skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer."

Andelen elever i åk 6 och 8 som instämmer i att deras lärare får dem att tro på sig själv i skolarbetet är något lägre än förra året, 67 procent jämfört med 68 procent. Målet uppnås därför inte heller i år.

Gymnasieskola

Indikatorn under detta fokusområde kan inte följas upp då det påstående som relaterar till denna indikator inte längre finns med i enkäten.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel föräldrar som upplever att verksamheten är stimulerande – Förskola	●	96 %	96 %	95 %
Andel elever som - tycker det är roligt att lära sig saker (åk 3) - anser att undervisningen motiverar till att vilja lära sig mer (åk 6 och 8) – Grundskola	◆	59 %	57 %	70 %
Andel elever som anser att undervisningen motiverar till att lära sig mer – Gymnasieskola	—	45 %		50 %
Kommentar Gymnasieskolans enkät har gjorts om. Påståendet som relaterar till denna indikator finns inte längre med i enkäten.				
Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara – Förskola	●	86 %	87 %	85 %
Andel elever som instämmer i att deras lärare får dem att tro på sig själva i skolarbetet (åk 6 och 8) – Grundskola	◆	68 %	67 %	75 %
Andel elever som anser att de kan påverka arbetssättet under lektionerna – Gymnasieskola	—	34 %		40 %
Kommentar Gymnasieskolans enkät har gjorts om. Påståendet som relaterar till denna indikator finns inte längre med i enkäten.				
Bedömning av målområdet utveckling och lärande i Våga Visa-observationerna de två senaste åren – Förskola	—			3,3
Kommentar Utfall gällande observationer kan inte redovisas då inga observationer i förskolan har kunnat genomföras inom ramen för Våga visa på grund av för få observatörer från andra kommuner.				
Bedömning av målområdet kunskaper i Våga Visa-observationer de två senaste åren – Grundskola	—			3,3
Kommentar Utfall gällande observationer kan inte redovisas då inga sådana har kunnat genomföras från och med höstterminen 2023 på grund av för få kommuner i Våga visas observationsdel.				

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Ett fokusområde för utbildningsnämnden är att alla förskolor och skolor i kommunen ska hålla hög kvalitet. Alla förskolor och skolor ska vara goda miljöer för utveckling och lärande. Det bidrar bland annat till attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.

Utbildningsenheten följer kontinuerligt upp förskolors måluppfyllelse och elevers kunskapsresultat. Underlaget används i kvalitetssamtal och resultatdialoger med rektorer, som ett sätt att stimulera och främja hög kvalitet i alla verksamheter.

Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet

Förskola

Andelen föräldrar som svarar att de är nöjda med sin förskola har minskat. Åtta förskolor av totalt 80 (med svarsfrekvens som är minst 50 procent) når inte upp till målet.

Uppföljning av dessa förskolors enkätresultat har skett i samband med kvalitetssamtal med rektorer under hösten 2023.

80 procent av förskolorna i Nacka når upp till minst 20 procent förskollärare vid mätdatumet i oktober 2022. Det är samma resultat som år 2021. Målet uppnås inte.

Grundskola

26 av totalt 34 grundskolor hamnar i år över målvärdet för nöjdhet. Det innebär att 76 procent av grundskolorna har minst 80 procent nöjda elever. Målet uppnås.

92 procent av grundskolorna med årskurs 9 har positiv salsavvikelse både vad gäller meritvärde och andel elever som nått kunskapskraven, vilket är en ökning jämfört med föregående år och högre än målvärdet. Salsa är ett mått som redovisas av Skolverket som tar hänsyn till skolans elevsammansättning.

Gymnasieskola

Indikatorn att 90 procent av skolorna ska ha minst 90 procent avgångselever med gymnasieexamen är inte uppfylld. Åtta av elva skolor med avgångselever uppnådde målet, men det krävs att tio skolor når målet för att indikatorns mål ska uppnås.

Indikatorn från elevenkäten kan inte följas upp då det påstående som relaterar till denna indikator inte längre finns med i enkäten.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel förskolor som har minst 80 procent nöjda föräldrar – Förskola	◆	98 %	90 %	95 %
Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever – Grundskola	●	86 %	76 %	75 %
Andel skolor som har minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola – Gymnasieskola	—	38 %		50 %
Kommentar Gymnasieskolans enkät har gjorts om. Påståendet som relaterar till denna indikator finns inte längre med i enkäten.				
Andel förskolor som har minst 20 procent förskollärare – Förskola (Agenda 2030)	◆	80 %	80 %	95 %
Andel skolor som har positiv salsaaavvikelse både vad gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen – Grundskola	●	83 %	92 %	80 %
Andel skolor som har minst 90 procent avgångselever med gymnasieexamen – Gymnasieskola	◆	90 %	73 %	90 %

Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande

Förskola

Jämfört med förra året är det något lägre andel föräldrar som besvarat enkäten som angett att deras barn är tryggt i förskolan, men skillnaden är marginell. Målvärdet är i år tre procentenheter högre än tidigare, vilket gör att målet inte uppnås. Uppföljning har skett i utbildningsenhetens kvalitetssamtal med förskolans rektorer hösten 2023.

Grundskola

I flera år har andelen elever som instämmer i att de känner sig trygga i skolan uppgått till 89 procent. I årets enkät är utfallet 88 procent, vilket gör att målet inte uppnås heller i år. Varje skolas resultat när det gäller hur eleverna upplever tryggheten publiceras i Jämföraren.

Gymnasieskola

Andel elever som är trygga i gymnasieskolan är på samma nivå som förra året, en procentenhet bättre. Det är dock årskurs 3-eleverna som svarat på årets enkät jämfört med årskurs 2-eleverna tidigare år.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan – Förskola	◆	97 %	96 %	98 %
Andel elever som är trygga i skolan – Grundskola	◆	89 %	88 %	95 %
Andel elever som är trygga i skolan – Gymnasieskola	◆	91 %	92 %	95 %

Stark balanserad tillväxt

Det övergripande målet stark och balanserad tillväxt bryts ned till två fokusområden inom utbildningsnämndens ansvarsområde. Det ena är att föräldrar och elever har stora

valmöjligheter vid val av förskola och skola. Det andra är att det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka och att anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.

För att nå målet samarbetar utbildningsenheten med alla kommunala och fristående förskolor, skolor och huvudmän i kommunen. Alla bjuds exempelvis in till träffar, föreläsningar och workshops.

Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola

Förskola

Det har under året funnits möjlighet att få plats i samtliga kommundelar.

Grundskola

Av de elever som behövde välja ny skola ("måsteväljare") i skolvalet inför höstens läsårsstart fick 90 procent en placering vid vårdnadshavarnas förstahandsval. Det är en minskning med fyra procentenheter jämfört med förra året och målet uppnås därmed inte. Minskningen beror på att en högre andel förstahandsval till årskurs 4, tio procentenheter, inte kunde tillgodoses i år. Andelen tillgodosedda förstahandsval till förskoleklass, årskurs 6 och årskurs 7 minskade något jämfört med förra året. Svårast var det att komma in på Sigfridsborgsskolan, vilket kan bero på att nyetablerade bostadsområden inneburit högre söktryck till skolan.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Det finns möjlighet till plats i förskolan i varje kommundel – Förskola (Agenda 2030)		 Ja	 Ja	 Ja
Andel elever som fått plats i ordinarie skolval på den skola de valt i första hand – Grundskola		94 %	90 %	95 %

Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.

I enkätundersökningen deltog 19 av 59 tillfrågade huvudmän vilket innebär att svarsfrekvensen var drygt 32 procent. Det är en minskning jämfört med förra året då svarsfrekvensen var 43 procent.

Av de som svarade har 9 huvudmän svarat på frågan om de anser att Nacka kommun är en mer attraktiv kommun att bedriva verksamhet i jämfört med andra. Endast en av dessa har angett värdet 6 och resterande har angett värden mellan 7-10 på en skala mellan 1-10. Värdet 7-10 bedöms som nöjda till mycket nöjda.

Indikatorer		Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Andel huvudmän som är nöjda med att verka i Nacka (huvudmän vägs efter antal enheter)		100 %	98 %	95 %
Andel huvudmän som anser att Nacka är en mer attraktiv kommun att bedriva verksamhet i jämfört med andra kommuner (anordnare med erfarenhet av andra kommuner)		100 %	89 %	85 %

Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige. Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet. Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest.

Nedan presenteras prioriterade mål och aktiviteter som på sikt bidrar till de globala målen i Agenda 2030.

Globala målen	Status	Uppföljning av aktiviteter
 4. God utbildning för alla	 Pågående	<p>Skolpliktsbevakning</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? Utbildningsenhetens aktiviteter säkrar att alla elever får den utbildning de har rätt till. Statistik jämförs mellan skolor och dialog förs med rektorer.</p> <p>Övergripande mål Maximalt värde för skattepengarna</p> <p>Kommentar Utbildningsenheten arbetar med skolpliktsbevakning där det kontrolleras att alla elever har en skolplacering. Utbildningsenheten följer också upp anmälningar från huvudmännen om problematisk frånvaro.</p> <p>I syfte att främja skolnärvaro genomför utbildningsenheten under innevarande läsår en seminarierie för personal i Nacka kommuns grundskolor. Seminarierie genomförs i varje kommundel och finansieras genom medel från Nackas framtidsfonder. Det förväntade resultatet är att skolans personal ska få ökad kompetens och förståelse om hur närvaro kan främjas och vilka åtgärder som är effektiva för att vända frånvaron till närvaro. Seminarierien syftar också till att förbättra samverkan mellan olika instanser.</p>

Globala målen	Status	Uppföljning av aktiviteter
	<p> Pågående</p>	<p>Andel barn 3-5 år som går i förskola eller pedagogisk omsorg</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? Resultaten jämförs mellan skolor och dialog förs med rektorer. Utbildningsenhetens uppsökande verksamhet bidrar till att fler barn får den utbildning de har rätt till.</p> <p>Övergripande mål Bästa utveckling för alla</p> <p>Kommentar Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att fler barn ska gå i förskola och därmed ges möjlighet till bättre språkutveckling i svenska. Den nya lagstiftningen innebär bland annat att hemkommunen inför hösten det år ett barn fyller tre år ska kontakta föräldrar med barn som inte har en förskoleplats och <i>informera om förskolans syfte och om barnets rätt till förskola</i>. Lagstiftningen innebär också att hemkommunen är <i>skyldig att erbjuda förskoleplats</i> till vissa barn. Skyldigheten gäller för barn som är födda utomlands och vistas i Sverige sedan högst fem år, eller om barnets föräldrar är födda utomlands, men nu är bosatta i Sverige och vistas här sedan högst fem år.</p> <p>Utbildningsenheten kontaktar föräldrar som har fått plats för att förstå deras val att acceptera, behålla eller avsluta platsen. Det som föräldrarna lyfter som såväl positivt som negativt i kontakter med förskolan är förskolepersonalens bemötande, barnens trivsel och barnens möjlighet att lära sig svenska.</p> <p>Under året har utbildningsenheten fokuserat på att förstå varför vissa föräldrar väljer bort allmän förskola, som de har rätt till. Genom samarbete med samhällsaktörer och mötestillfällen och föreläsningar har utbildningsenheten identifierat flera orsaker. Det handlar till exempel om bristande kunskap om rätten till avgiftsfri allmän förskola för barn 3-5 år, rykten om innehållet i förskolans utbildning och oro kopplat till socialtjänsten. Föräldrar har även uttryckt missuppfattningar kring barns flerspråkiga utveckling, som att barnets modersmål kan bli lidande om de lär sig svenska för tidigt eller att barnet ändå kommer att lära sig svenska i skolan. Dessa orsaker har lett till att de avstår från att välja förskola.</p>
	<p> Pågående</p>	<p>Andel legitimerade förskollärare i Nackas förskolor</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? En hög andel legitimerade förskollärare främjar en god kvalitet.</p> <p>Övergripande mål Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka</p> <p>Kommentar Statistik från Skolverket redovisas i jämföraren och följs upp med ansvariga huvudmän. Förskolor med låg andel följs upp ytterligare.</p>

Globala målen	Status	Uppföljning av aktiviteter
	 Pågående	<p>Plats i förskolan i varje kommunal</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? En god tillgång till platser i förskolan medför att föräldrar får goda valmöjligheter av förskola.</p> <p>Övergripande mål Stark och balanserad tillväxt</p> <p>Kommentar Utbildningsenheten arbetar aktivt tillsammans med huvudmän och förskolor för att säkra att det finns plats i förskolan i varje kommunal. Prognoser görs för kommande behov.</p>
	 Pågående	<p>Uppdaterad finansieringsmodell</p> <p>Hur bidrar detta till det globala målet? Finansieringsmodellerna bidrar till att resurserna fördelas dit de bedöms göra mest nytta. Det medför att eleverna får den utbildning de har rätt till.</p> <p>Övergripande mål Maximalt värde för skattepengarna Bästa utveckling för alla</p> <p>Kommentar Resursfördelningsmodellen ses över med jämna mellanrum. Den senaste översynen resulterade i en ny finansieringsmodell för struktur tillägg i grundskolor samt en ny ersättningsmodell för resursskolor.</p>

Ekonomiskt resultat 2023

Ekonomisk sammanfattning

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 35,8 mnkr för perioden januari – december 2023. Den primära orsaken till överskottet är skillnaden mellan verkligt utfall och prognostiserat antal Nackabarn enligt befolkningsprognos framtagna i augusti 2022, som utbildningsnämndens budget baserades på.

Förskola

Förskolans överskott är 7,4 mnkr. Volymmässigt har det varit 68 färre barn i snitt jämfört med budget. Skolverket höjde taket för maxtaxan mer än beräknat vilket har medfört att avgifterna blev högre än vad som budgeterats.

Fritidshem

Fritidshemmens underskott är -2,3 mnkr. Detta trots att det har varit 94 färre barn inskrivna på fritidshem i snitt under året jämfört med budget. Orsaken är att snittersättningen har varit högre än beräknat.

Förskoleklass

Förskoleklassens överskott är 2,4 mnkr. Det har varit 22 färre elever i snitt jämfört med budget under året.

Grundskola

Grundskolan står för den största avvikelser under perioden. Överskottet är 21,8 mnkr. De främsta orsakerna är att det dels har varit 142 elever färre i snitt jämfört med budget. Då elevutfallet avvek med så många elever, gjordes en kontroll mot befolkningsutfallet i oktober för åldrarna 7-15 år. Det var cirka 200 personer färre i utfallet än vad befolkningsprognosen visade när budgeten för 2023 beslutades, så befolkningsutfallet är en stor bidragande orsak till avvikelser.

Vidare har beviljandegraden från Migrationsverket varit högre än beräknat, speciellt gällande personer från Ukraina som vistas i Nacka med skydd av massflyktsdirektivet. Det har medfört ökade intäkter med 5,9 mnkr.

Anpassad grundskola

Underskottet i den anpassade grundskolan är -4,5 mnkr. Det är 10 fler elever i snitt under året som går i anpassad grundskola än vad som beräknats i budget.

Gymnasieskola

Gymnasieskolans överskott är 8,2 mnkr. I snitt är det 78 färre elever jämfört med budget.

Anpassad gymnasieskola

Överskottet i den anpassade gymnasieskolan är 3,1 mnkr. Det är 5 färre elever i snitt under året än vad som beräknats i budget.

Likvärdighetsresurs

Likvärdighetsresursen visar ett samlat underskott på -1,3 mnkr. De stora avvikelserposterna består av fler beslut om tilläggsbelopp, vilket bidrar med ett underskott på -5,6 mnkr och färre skolskjutsar än vad som beräknats i budget vilket bidrar med ett överskott på 3,1 mnkr.

Nämnd, myndighet och huvudmannauppgifter

Det samlade överskottet för nämnd, myndighet och huvudmannauppgifter är 1,5 mnkr. En orsak är att observationer i samarbetet Våga Visa inte har genomförts i beräknad omfattning. Även konsultarvoden och upphandlingstjänster har inte utförts i den omfattning som beräknats i budget.

Ekonomisk sammanfattning

Verksamhet, mnkr	Utfall 2023			Budget 2023		Utfall 2022		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader
Checkram	243,9	-3 074,6	-2 830,6	-2 866,7	36,1	223,6	-2 947,9	-2 724,2
Förskola och pedagogisk omsorg	137,1	-954,3	-817,2	-824,6	7,4	127,9	-897,1	-769,1
Fritidshem	54,1	-225,8	-171,7	-169,7	-2,0	52,1	-248,7	-196,6
Öppen fritidsverksamhet	0,1	-6,3	-6,2	-5,8	-0,3	0,1	-6,7	-6,6
Förskoleklass	1,5	-92,6	-91,0	-93,5	2,4	1,1	-65,2	-64,2
Grundskola	36,0	-1 275,5	-1 239,5	-1 261,3	21,8	28,6	-1 223,1	-1 194,5
Grundskoleklass	0,1	-37,8	-37,7	-33,2	-4,5	0,1	-34,8	-34,7
Gymnasieskola	14,7	-461,9	-447,2	-455,4	8,2	13,4	-449,3	-435,9
Gymnasiesärskola	0,4	-20,5	-20,1	-23,2	3,1	0,4	-22,9	-22,6
Övrig ram	20,1	-361,9	-341,8	-341,6	-0,2	17,2	-322,6	-305,5
Likvärdighetsresurs	5,6	-306,5	-300,9	-299,5	-1,3	4,9	-273,3	-268,4
Öppen förskola	0,3	-9,3	-9,1	-8,9	-0,2	0,3	-8,8	-8,6
Nämnd & nämndstöd	0,0	-1,4	-1,4	-1,3	-0,1	0,0	-1,2	-1,2
Myndighet och huvudmannauppgifter	0,2	-28,4	-28,1	-29,8	1,6	0,1	-25,8	-25,6
Forskning och utveckling	14,0	-16,3	-2,3	-2,0	-0,2	11,9	-13,5	-1,7
Summa	264,0	-3 436,4	-3 172,4	-3 208,2	35,8	240,8	-3 270,5	-3 029,7

Sammanställning över antal barn och elever

Verksamhet	Förändring volym					
	Antal barn och elever					
	Genomsnittligt utfall 2023	Budget befolkningsprognos aug-22	Differens utfall mot budget 2023	Genomsnittligt utfall 2022	Förändring utfall 2023-2022	Förändring %
Förskola och ped omsorg	6 441	6 509	-68	6 372	69	1,1%
Fritidshem	5 456	5 550	-94	5 514	-58	-1,0%
Förskoleklass	1 464	1 486	-22	1 465	-1	-0,1%
Grundskola	13 649	13 791	-142	13 722	-73	-0,6%
Grundskoleklass	124	114	10	119	5	5,7%
Gymnasieskola	4 503	4 581	-78	4 430	73	2,2%
Gymnasiesärskola	67	72	-5	68	-1	-2,4%
Summa placeringar	31 704	32 103	-399	31 690	14	0,0%
Summa barn och elever	26 248	26 553	-305	26 176	72	0,3%

Redovisning riktade statsbidrag årsbokslut

Migrationsverket ligger cirka nio månader efter med sina beslut om statsbidrag för asylsökande barn och elever i förskola och skola. Beslut avseende 2022 som togs 2023 ingår i det ekonomiska utfallet men inte i tabellen ovan, som endast avser 2023. Erhållet/reserverat belopp består dels av erhållna statsbidrag för 2023 och en bedömning av intäkter som ej beslutade ansökningar borde generera, baserat på historiskt utfall.

Statsbidraget avseende kvalitetshöjande åtgärder i förskolan fördelas mellan de förskolor som anmäler intresse. Utfallet avser fristående anordnare. Valfärd skola redovisar statsbidrag för den kommunala verksamheten. Kommunen fick totalt 32,7 mnkr beviljat

för 2023. 6,5 mnkr av dessa tilldelas de centrala kommunfinanserna som delfinansiering av förskolechecken, då statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder har utgått.

Statsbidraget för tillämpning av maxtaxa tillfaller kommunfinanserna centralt och regleras två gånger per år.

Statsbidraget bättre språkutveckling i förskolan har utgått 2023.

Bidrag som beviljats/erhållits 2023 mnkr	Sökt belopp	Erhållet/reserverat belopp	Kostnad	Netto
Asylsökande barn och elever i förskola och skola	11,4	9,7	11,4	-1,7
Omsorg på kvällar, nätter och helger	1,0	1,0	11,9	-10,9
Barn som vistas i landet utan tillstånd	0,4	0,4	0,4	0,0
Barn som inte är folkbokförda i Sverige	1,8	1,8	1,8	0,0
Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan	13,8	13,8	13,8	0,0
Maxtaxa	27,0	27,0	27,0	0,0
Totalt	55,4	53,7	66,3	-12,6

Uppföljning av medel ur framtidsfonder

I syfte att främja skolnärvaro genomför utbildningsenheten under läsåret 2023/2024 en seminarierie för personal i Nacka kommuns skolor. Seminarierna genomförs för varje kommunal och finansieras genom medel från Nackas framtidsfonder.

Seminarierna har letts av Ifous som har bidragit med kunskap och perspektiv från forskning på området. Frågor som tagits upp har handlat om hur man kartlägger och utreder skolfrånvaro och hur man skapar framgångsrik samverkan. Det förväntade resultatet är ökad kompetens och förståelse för skolans personal för att främja närvaro, att upptäcka elever i riskzon för frånvaro, att utreda elevers frånvaro och vidta effektiva åtgärder för att vända frånvaron till närvaro.

Seminarie serien syftar också till att öka kunskap om olika professioners och instansers uppdrag i frågan kring elevers frånvaro och också till förbättrad samverkan mellan olika instanser. Se även redovisningen under Hänt i verksamheten 2023 ovan.

Projektbudgeten baserades på sex seminarierier med 100 deltagare vid varje serie. Antal deltagare var lågt vid de första två serier som genomfördes under 2023. Planen är därför ändrad till att endast omfatta fyra seminarierier. Prognosen är också reviderad efter de nya förutsättningarna.

Framtidsfond mnkr	Projekt	Startdatum	Slutdatum	Ack utfall	Budget	Prognos
Kompetensfonden	Samverka om att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro	2023-07-01	2024-12-31	0,2	2,0	0,8

Sjukfrånvaro

Utbildningsenhetens totala sjukfrånvaro för medarbetarna som arbetar med utbildningsnämnden var tertial 3 år 2023 1,30%, vilket kan jämföras med 0,99% förra året under samma period. Det fanns ingen lång sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron är lägre än kommunens genomsnitt, som var 6,22% för tertial 3 2023.

Intern kontroll

Utbildningsnämnden antog internkontrollplan avseende 2023 i december 2022 och den baserades på en genomförd riskanalys. Kontrollmomenten har genomförts enligt plan och status rapporteras i separat bilaga till årsbokslutet.

Konsekvenser för barn

Utbildningsnämnden arbetar ständigt för att Nacka ska kunna erbjuda så bra förskolor och skolor som möjligt. Den samlade bilden av de verksamhetsresultat som redovisats här är att Nacka är en mycket bra skolkommun för barn att få sin utbildning i.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 18 januari 2024

Bilaga Status Internkontrollplan 2023

Veronica Grimheden Myhrström
Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Magnus Blomberg
Business Controller utbildning
Controllerenheten